

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

4 die Societate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

dendum, commo. P. §. qui pro usu, de loc. ap. In fin. l. 4. C. eod. de le-
uissima videlicet tenetur, si damnum ex eius culpa qui promisit
contingat. glo. in l. qui mercedem cum l. seq. loc. P. non item, si al-
terius culpa: nam eo casu excusaretur per diligentem custodiam.
§. Berberus in 2. parte Viatoris iuris, tit. de loc. §. Ad culpam per-
tinet imperitia. l. item queritur 14. in prin. §. si gemma, locat. P.
si quis errauerit putans domino vellem reddere, quam pretio
pollendam, vel faciemdam susceperat. reddiderit alii vel incius
cum alio permittit, d. l. item queritur §. est pallium, vel si eam
a muribus corrodii permiserit, d. l. item, §. si fullo, sunt his casus
alii plures similes. in d. l. item queritur.
 6 *§. Culpa quoque procedens casum fortuitum, vel quando*
quis casui fortuito se commiserit, facit vt ex casu quoque; quis te-
neatur, non aliter, l. si mercus, §. vis maior, & l. videamus, §. si hoc
loc. P. Hinc accidit, vt si non restituitur res locata, vel id ad
quod propter culpam quis tenetur, in id quod interest commu-
ni estimatione condemnatur. leg. videamus §. qui vnum, loca. P.
 7 *§. Et si contumaciter adhuc se gerat, quantum singulariter in-*
terfuerit per in iuramentum damnabitur, l. si cui §. 1. eod.
 8 *exemplo aliarum actionum bonae fidei, in quibus iuramentum*
in iuramentum locum habet. l. in actionibus de in iuramentum. §. Et si mer-
cedis suo tempore non soluitur, vt in iudiciis aliis quoque bonae
fidei, vt supra debentur cum mercede, l. praes provinciae 17. C. locat.
 9 *§. Et si peritaciter conductor vsque ad sententiam perseueret*
infinitatione restitutionis possessionis, seu detentionis rei loca-
tae petente domino, exemplo inuasoris rem locatam, & estimati-
onem insuper eius cogitur persolvere. l. pen. C. de loca.
 10 *§. Finitur namque locatio adueniente tempore dicto con-*
ductioni, post quod impletum, inuitos conductores. in l. inuitos
11. C. de loc. seu heredes eorum non esse retinendos. saepe rescri-
ptum est, neque fideiussores eorum, l. si cum Hermis 7. C. eod. ne-
que locatores iterum relocare cogi eidem, vel alii, l. nec cui. 32.
C. eod. nisi tacito consensu renouetur locatio conductori, quem
locator in possessione rei locatae esse patitur, l. legem 16. C. eod. l.
item queritur 14. §. qui impleto, & l. qui in perpetuum 15. loc. P. Qui-
bus modis autem aliis finitur locatio, iam ante dictum est, dum
de actione ex conducto egimus, per l. ade, & l. emtorem, C. de loca.
quibus & adde consensum quo dissolui posse omnes contractus,
qui consensu transacti sunt, liquet, leg. nihil tam natura. de re-
gul. iur. P.

27 *Sociorum condemnatio, in quantum facere possunt.*
Fideiussores socii gaudent privilegio socii, ne ultra quanta fuerit pos-
sint, condemnentur.

Societas generaliter, est aliquorum in aliquo negotio for-
 tunae, periculorum & spei communicatio seu communio.
 Quo fit, vt fere infinitae sint species societatis & sociorum,
 & bona um & malorum rerum: spirituum, & corporalium;
 cum socii sint, inter quos res aliqua communicata est, Cicero. s. in
 Verrem oratio. Eius itaque appellatio, & ad omnem communio-
 nem, coniunctionem, communitatem, commercium, comita-
 tum, pactionem, foedus, conuictum, cohabitationem, ordinem
 & amicitiam referri poterit: in his enim omnibus quaedam res
 communis aliquo modo fit. Et longum esset de his omnibus
 singulariter loqui, dissuta & aliena cum sit tractatio omnium ab
 ea qua in manu est, contractuum. P. oinde vt conueniat &
 intelligatur de qua societate dicturi sumus, paucis societatum
 species duobus capitibus fecerunt: vt alia societates sine contractu
 contrahatur, alia ex conventionione & consensu fiat. Sine consen-
 su & pactione in societatem homines incidunt, si res vna pluri-
 bus aut duobus adueniat aliquo titulo emtionis, donationis, le-
 gati, institutionis, l. vt sit, cum 2. l. seq. pro socio, l. si. C. eod. seruicu-
 tus constitutione, l. vnu ex sociis de seruis. P. l. Sabinus, commu. di-
 uid. vel ex similibus. Res enim sunt omnes quae possidentur, aut
 propriae, aut communes, aut confusae. Propriae domino um
 singularium sunt: communes, plurium: confusae, incertorum, ha-
 rum diuersa natura: propriae in libera dispositione dominorum
 sunt, l. in re mandata, C. mand. l. nemo exterius. C. de iuda. leg. 2. de
 his qui sunt sui vel alieni iur. Pro confusis praediorum finibus, fi-
 nium regundorum, non etiam communi diuidendo datur iudi-
 cium l. 2. 4. & l. eos finium regum P. P. o rebus sine conuen-
 tione sociorum communibus, datur communi diuidendo re-
 medium diuidere, & a comunione abire volentibus, leg. iudi-
 cium in 2. finium reg. P. l. inter coheredes, §. si familia, famul. ercisc.
 l. 2. commu. diuid. P. si de corporalibus agatur: si autem de iuri-
 bus, vel de hereditate familiae erciscenda, non communi diui-
 dendo, l. 3. commu. diuid. P. l. 1. & 2. fam. ercisc. P. neque pro so-
 cio, l. nam cum 32. & seq. & l. quibus casibus 34. pro soc. quia actio
 pro socio magis ad personales praestationes pertinet, quam ad
 communium rerum diuisionem, l. 1. commu. diuid. P. Et quam-
 uis in communi diuidendo contententes socii, l. 1. finium regum
 P. dicantur: tamen non omnis comunio societatem habet, l. 2.
 commu. diuid. P. neque actio pro socio communi diuidendo tol-
 litur. in l. si actum sit 43. pro soc. P. De his omnibus iudicis finium
 regundorum, communi diuidendo cum iam alibi dixerim, nunc
 plura non adiciam. Porro societas conuentio personarum magis
 quam res respicit, vnde & ius quoddam fraternitatis dicitur
 in ea esse, vt ne ultra quam facere possint socii ad iniuicem da-
 mnentur, l. verum est pro soc. Sed ea non tantum personarum, sed
 & rerum est.

Est itaque haec societas contractus iurisdictionum, l. ex hoc
 iure, de iust. & iur. P. nominatus, l. iurisdictionum, de pac. P. quo
 rerum, vel operatum lucri & damni, l. si vnum pro soc. communi-
 catio fit, ad commodiorem vsum, vel faciliorem questum ex
 consensu, l. qui amittitur 19. l. vt sic 31. cum l. sequen. l. plane 37. l. si
 margaritam 44. pro socio P. de questu. in l. questus 8. & in l. sed nec,
 eod. tit. Conventionalis societas alia est, in qua fit praecipue com-
 municatio personarum, quam diu vixerint, & consequenter ali-
 quomodo, non tamen omnino, rerum quae personarum sunt.
 Quae societas inest matrimonii coniunctioni: sunt enim coniuges
 socii diuinae & humanae domus, & confortes omnis vitae, l. t.
 de rit. nuptiarum, lib. 23. P. tit. 2. ob quam bonorum propriorum
 mutuo dicuntur domini quodammodo, l. 1. rerum amata. lib. 25.
 P. tit. 2. l. aduersus, C. eod. tit. ob commixtam familiam facientes
 vnam domum. leg. 1. §. si vir aut vxor, ad Senatus. Syllan. in P.

Quamuis vt vere potissimum prohibente vxore, in bonis
 vxoris maritus ius non habeat, & contra, l. hac lege 8. de pact. con-
 uentis lib. 5. C. tit. 14. l. si ego, §. dotis, de iur. dot. nisi ex pacto inter
 coniuges fiat societates rerum, quae dicuntur affrayamenta,
 quae etiam ex consuetudinibus quorundam locorum matrimo-
 nio inito, censentur fieri, vt Lutetiae & alibi, materiam affraya-
 menti tractat Boerius in consuet. Buum tit. de consuetudine Boeris, tit.
 2. Io. Berber. in Viator. iuris, de societate, quibus acquisitiones in-
 ter coniuges communicantur & onera. Sed de societate nuptiali
 nihil amplius repetam, cum de nuptiis in personis vberime di-
 ctum a nobis sit.

De Societate. Cap. 4.

Instit. lib. 3. tit. 26. P. lib. 17. tit. 2. C. lib. 4. tit. 37.

- 1 Societas quid.
- 2 Diuisio bonarum & malorum rerum.
- 3 Alia diuisio ex contractu & sine contractu.
- 4 Communis diuidendo, & actionis pro socio familia erciscende dis-
ferentia.
- 5 Societas personarum, vt in matrimonio, & rerum.
- 6 Affrayamenta conuegentum.
- 7 Societas conuentionalis.
- 8 Vel rerum singularium, vel bonorum vniuersorum.
- 9 Societas damni & lucri, industria, & pecunia.
- 10 Industriam inter dum praeponderat rebus & pecuniis, eod.
- 11 Societatem quae personae inire possint.
- 12 Socii heredes in societate non remanent, nisi in locatione vestiga-
lium.
- 13 Societas quibus modis contrahitur, & vsque ad quod tem-
pus.
- 14 Societas simpliciter coita quae requirit communicari, & quae
non.
- 15 Societatis lucra & damna quomodo diuidantur.
- 16 Lucrum & damnum quid, eod. l. 15.
- 17 Societatis contrahende finis questus est.
- 18 Societas quibus modis soluitur.
- 19 Societatis fraudulenta renuntiatio non officit sociis.
- 20 Societatis in tempore renuntiatio estimationem habet.
- 21 Societatis dissolueda iusta causa.
- 22 Pro Socio alio quando, & pro quibus datur.
- 23 Socium fallere curpissimum.
- 24 Ideo alio famosa, eod.
- 25 Sociorum quae culpa consideranda.
- 26 Societati vniuersarum fortunarum quae conferantur.
- 27 Societati actio cum aliis quibusdam concurreat aliquando.

- 8 **¶** *Alia* ¶ conuenionalis societas est, quæ utilitatem potius, quam personarum amicitiam respicit, personas tamen considerat, *§. soluitur, de societ. & industriam illarum, vt plerumque commerciorum causâ inita, de qua nunc agendum.*
- 9 **¶** *Res* ¶ seu materia quæ communicatur, est res singularis vel certa species negotiationis, aut vniuersa bona sociorum, *§. i. de societa. l. societas contrahi, 3. eod. P. ¶ Aliquando* ¶ societas tantum initur operarum & industriæ. & damni & lucri inde aduenturi, *l. cum duobus 52. §. quidam sagariam, pro soc. P. dummodo rerum honestarum nec maleficii fiat societas.* Quia generaliter traditur rerum inhonestarum nullam esse societatem, *l. nec pretermittendum 58. pro soc. P. l. si remunerandi, §. rei turpis man. P. l. quod sepe 35. §. veneni. de contrab. em. P.* Aliquando qui minus habet comunicat: et tunc, & cum æqualitate plus habenti: cum pauperior plerumque opera sua suppleat, quantum ei per comparationem patrimonii deest, *l. societas 5. §. societas, pro soc. P. Fit & interdum solius industriæ vnus, cum pecunia alterius societas efficiaciter, quia interdum industria præponderat rebus, & lucrum accelerat, l. si fratres 53. §. idem ex fallo, & l. si non fuerint 29. pro soc. P. §. de illo. eo. ap. Iustim. l. 1. C. eod. tit.*
- 11 **¶** *Personæ* ¶ quæ societatem inire possunt hanc, erunt illæ, quæ contrahere possunt, & se obligare. Ideo pupillus sine tutoris auctoritate ex societate coita, non tenetur: attamen de communiter gesto negotio tenetur, *l. vt in conductionibus, 33. pro soc. P. l. furiosus, de act. l. 2. com. diuid. Cum filiofamilias iniri potest societas, l. si id quod 59. §. si plus fam. pro soc. & cum seruo, d. l. si id quod, §. si seruus, socius tamen socii mei, cum quo non contraxi, meus socius dici non potest, l. qui admittitur 19. & l. nam socius 20.*
- 12 **¶** *pro soc. can. legitur 81. dist. l. act. 66. §. societas, pro soc. P. ¶ Neque* ¶ ita quis heredi societatem parare, vt ipse socius sit: quamuis in heredem actio transmittatur, *l. nemo potest 35. & l. acti. 36. & l. heredes sociis 40. pro soc. P. l. verum, §. in heredes, eod. tit. & cum herede, nouo tamen contractu renouari possit societas, l. plane 37. eod. Exceptis publicis vectigalium locationibus, in quibus ratione locationis, heres socii, & socius remanet, l. adeo, & l. verum, pro soc.*
- 13 **¶** *Forma* ¶ societatis ex consensu nascitur, *l. qui admittitur 19. pro soc. l. 2. de act. P. & secundum ea quæ placita sunt.* Et coitur re, verbis, & per nuntium, *l. 4. pro soc. P. in perpetuum id est, quoad vixerint contrahentes, l. 1. pro soc. non ultra in l. nulla 71. & l. si fratres 53. §. idem respondit, eo. tit. ad tempus: ex tempore, sub conditione d. l. 1. pro soc. P. & tamdiu societas durat, quamdiu consensus partium integer perseverat, *l. tandem 5. pro soc. C. Et quia voluntates legitimæ contrahentium omnimodo conservandæ sunt, societas & pure & sub conditione fit, l. de societate. C. eo. l. 1. eo. tit. in**
- 14 **¶** *simpliciter, & pactionibus adhibitis. ¶ Simpliciter facta, nulla adhibita distinctione, videtur coita vniuersis: quæ ex quaestu aliquo veniunt, l. si societatem 6. & l. coiri 7. eo. P. hoc est, si quod lucrum ex emtione, vel venditione, locatione, conductione descendit, ex opera cuiusque non quæ aliunde proueniunt, dist. l. coiri, & l. quaestus 2. eod. Quare non communicantur aduenientes hereditas, legata, donationes causâ mortis, debita successio a parente, vel liberto, æs alienum, l. nec adiecti 9. cum 3. seq. nisi omnium bonorum fiat societas, præsentium & futurorum, l. 1. §. fin. & l. 3. §. fin. pro soc. & præterquam si pactum nominatim adiciatur, vt si qua iusta hereditas contigerit, communicetur: nam tunc hereditas ab intestato obueniens, nõ si ex testamento, communicabitur, l. 3. §. de illo, pro soc. Quod communicatur donationis causâ, non constituit societatem, l. societas 5. §. donat. eod. tit. si dolo malo aut fraudandi causâ coita sit, ipso iure nullius momenti est, l. 3. §. si, eo. P.*
- 15 **¶** *Fiunt* ¶ & pacta circa partes societatis diuidendas, pro modulo industriæ, & bonorum communicatorum, quæ ex arbitrio interdum boni viri diuiduntur, si de diuisione cautum in specie non est, *l. si societatem 6. pro soc. & si cautum, secundum legem contractus, §. est quidem, & §. nec enim, de societ. l. si non fuerint 29. eo. P. si nihil de partibus lucri & damni conuenit, æquales partes, in lucro & damno spectantur: si expressæ fuerint partes, seruari oportet, nec dubium valere conuentionem: si duo pacti sunt, vt ad vnum quidem duæ partes lucri & damni pertineant, ad alium tertia, §. de illa sane, eod. de societ. Item, vt quis lucri partem ferat, & de damno non teneatur, eo adhibito temperamento, vt si in aliqua re damnum, in alia lucrum illatum sit, compensatione facta, solū quod super est intelligatur lucri esse, l. mutuis 30. pro soc. P. Lucrum enim dicitur, deducto omni damno, vt & damnum, deducto omni lucro, l. si non fuerint, §. si, & l. si vnus, §. sed si vnus, pro soc. P. vt pacta ser-*

pro soc. P. Quare pactū illud contra naturā societatis erit & inutile, vt alter omne damnum sentiat alter omne lucrum ex societate ferat, l. vt fit, pro socio 31. pro soc. P. In societate non sufficit rem esse communem, nisi societas intercedat, l. nam cum tractatu, 32. & l. seq. eod. tit. quæ sit & tractatu seu cōtra dū habito, l. coiri 7. eod. P. ¶ Finis ¶ propter quem solet hæc contrahi societas, est quaestus, qui ex constituta opera, vel pecunia venit, *l. verum 64. §. societas, eod. P. §. soluitur, eo. tit. ap. Iustim. Et quia quaestus ille duo fundamenta habet res, & operam, subtritus illis corrumpit societas & soluitur, ex personis, ex rebus, ex voluntate, ex actione. ¶ Itaque siue homines, ¶ siue res, siue voluntas, siue actio interierit, distrahatur videtur societas, vt ait Vlpia. d. §. societas, tit. de c. d. impm. In 17. P. ap. Iust. Intereūt homines maxima, media, capitis diminutione, aut morte, l. stipulationes non diuiduntur, §. sacram rem, de ver. oblig. res, si fiant ex profanis sacre: & Modestinus, dissociatur, inquit, l. 4. §. 1. pro soc. P. vide l. actiones, §. renuntiare, & §. morte, eo. renuntiatione, morte, capitis diminutione, & egestate, videlicet incidente, seu superueniente: puta. cessione bonorum, vel eorūdem publicatione, §. item si, de soc. Rei quæ iam nulla sit, nec quisquam socius est, l. actione 66. §. publicatione, pro socio. P. §. publicatione, eo. tit. ap. Iustim. si finis negotio societatis impositus sit, d. l. verum, §. societas, & d. l. verum, §. fin. §. manet autem, eo. ap. Iust. l. 5. C. eo. voluntarie quoque distrahatur societas, & renuntiatione, l. actione, §. item si aliquid, l. si id quod, eo. tit. P. verum tamē diffensu soluitur societas, si omnes socii dissentiant. Nam si alter inuitis aliis renuntiet societati, a se quidem liberat socios suos, se autem ab illis non liberat.*

¶ *Sed* ¶ & si dolo malo renuntiatum est, vt qui renuntiat, bono non obuenientium lucrum solus haberet, & damnum possibilibus dolo facti renuntiationem bonorum ad illum quidem pertinere attamen si quod lucrum sit ex illis, comunicare tenebitur Et ita qui post initam societatem pro re aliqua emenda, solus voluerit emere, renuntians societati, in id quod intereest sociorum damnabitur: non ita, si sine fraude renuntiauerit, dist. l. actione, §. diximus, & §. item si societatem, & l. sed socius, pro socio, §. sed plane si quis, eod. tit. ap. Iustim. ¶ Porro ¶ in societate coeunda nihil attingit, de renuntiatione cauere: quia ipso iure societatis, in tempestiua renuntiatione in estimationem venit, l. sed socius 17. §. fin. pro soc. P. l. idemque 16. §. fin. l. actione 66. §. Labee, eod. tit. Si tamen conuenit, ne intra certum tempus diuidatur, non videtur conuenisse, ne a societate abeat. ¶ Verum ¶ si conuenit, potest aliquando quis iuste a societate abire, & potest rationem habere renuntiatio, ne ideo quis teneatur actione pro socio, puta quia conditio forte sub qua coita societas erat, non præstitit: aut quia damnosus, & iniurius socius sit, vt non expediat cum pati, l. si conuenit 14. in prin. & §. 1. pro soc. P. vel quod ea re frui non liceat, cuius gratia negotiatio suscepta est, l. vel quod 15. eod. si socius reipub. causâ diu sit abfuturus, quamuis non nunquam obici potest, quod potuit & per alium societatem administrare, vel socio committere, si is sit valde idoneus: non alia: nisi aut facilis per alium administratio, l. idemque 16. §. fin. eod. Sine dubio etiam ius societatis soluitur, si vnusquisque sociorum sibi negotietur, & agere pro socio caperit, *Callistratus, in l. itaque 65. eo. tit. P. non secus quam si paciscatur socius, ne suam partem perat: quo casu & effecta societas tollitur, l. in hoc iudicium 4. §. fin. commum. diuid. lib. 10. P. tit. 3. ¶ Pactum* ¶ tamen in societate factum non valet, ne omnino diuisio fiat, sed ne intra certum tempus diuidatur: quod etiam ipsius rei qualitati prodest, valet, in d. l. in hoc iudicium, §. si conueniat, l. si fratres 53. §. idem respondit, pro soc. Quo etiam casu, permilla quidem est reum communium venditio intra tempus, sed & emtori obici potest exceptio dicens diuidendo pacto per exceptionem, d. l. in hoc iudicium, §. si inter socios, l. idemque 16. §. si, pro socio. Si ratione pacti in conuentione quis esse cogitur, præter iuris communis regulam, quæ renuntiat l. fin. commum. diuid. C. lib. 3. tit. 37. cum sim. nisi mors, vt dicitur, interuenit vel furere socius coeperit, in l. si pro soc. C. ultra autem societate, diuisio rerum superest d. l. actione, §. si post distrahatur, vers. nam est. ¶ Sed ¶ videamus de actione, quare, & quatenus, & pro quibus, actione pro socio experiamur. Ex hocigitur contractu oritur actio directa, vtrique sociorum competens, & distrahatur societate. Pendente, veluti si agatur ne recedatur a societate: quia non expediat, propter varios contractus: item vt comunicetur, vel referatur in medietate quod ad alterum peruenit, d. l. actione, §. pen. & l. si quis vnus sit vnus, eo. pro soc. P. vt pacta ser-

nenunt. si fratres 53. §. 1. eod. tit. P. l. cum societas 70. eo. Post soluta societate varia sunt etiam causae agendi: & in primis, quia hoc iudicium bonae fidei est. l. in proposita 79. pro socio P. & in eo venit bona fides, & dolo, & culpa, praestatur a sociis inter se, in l. cum duobus 52. §. venit autem. Et §. 2. in coeunda, pro socio. P. & pro eo quod factum non est dolo socii, vel p. o. eo quod impensum est datur, leg. si fratres §. idem respondit, Et §. si quis vel socius. §. Cicero pro Sex. Rosci. socium fallere turpissimum esse dicit, etiam in rebus minoribus, eo quod quis laedatur per eum cuius fidei se commisit, nec tatis hunc puniri posse. Et alibi, Cic. pro Sex. Rosci. Comodo si qua sint, inquit, privata iudicia summe existimatio- nis, & pmo dicam capitulis, tria haec sunt, fiducia, ius, societas. Et Iustinian. actione pro socio damnatum, igitur omnia officia tradit, d. §. ex quibusdam, de poena tem. litig. Iulianus quoque I. C. id ipsum respondet, in l. de iis qui nocent. infam. lib. 3. P. tit. 2. vid. licet si ratione doli non etiam culpa damnetur, gl. in d. l. in verba quod pro socio. Et culpa itaque damnatum datum a se sociis praestabit socio, nulla compensatione facta lucri per eum societati facti in alio. l. de illo sane 2. §. l. non ob eam rem 25. tamen hic exactissimam diligentiam non consideramus, sufficit enim talem diligentiam communibus rebus adhibere socium, qualem suis rebus solet adhibere: nam de se queri debet, qui parum diligentem socium sibi adhibuit, l. fin. de societ. apud Iustinian. l. socius socio 73. pro socio. in P. De casu fortuito non tenetur socius, sed periculum & damnum commune est societati omnium, l. cum duobus 52. §. damna fatalia, pro socio. in P. nisi culpa sua in casum incidat. Hac actione quoque cogitur socius omnium bonorum, conferre in medium vniuersa quae quaesita, l. i. §. 1. Et l. actione. §. socius cum, pro socio. P. nisi ex prohibitis causis acquirerit, d. §. socius, Et l. quod autem 54. §. l. quod eum 55. §. 3. §. eod. si socius certarum rerum, ea quae inde quaesita tantum sunt l. cum duobus 52. §. cum duo. eo. Societas coita vniuersarum fortuna, cum coita censetur: & de his quae postea obuenient, cui inest, vt quicquid erogandum erit, quod eundem etiam lucrum obueniet, commune fit, l. si societas 74. eo. vt etiam si quis exceperit, vt si quid emerit ipsius sit, non commune, tamen actione pro socio cogitur communicare, l. si quis societatem 75. eod. Et fructus quoque, l. videamus 38. §. ex causa, de usur. lib. 22. P. tit. 1. dotes, l. si socius pro filia 82. pro socio. cum onere, l. actione, §. socius, eod. omne id quod impensum est occasione societatis, vel damnum accedens sine culpa alicuius quoque communicandum ad modulum lucri, l. si vnus ex sociis 68. §. si vnus, l. si fratres 53. §. si quis ex sociis, l. cum duobus §. quidam sagariam, l. omnes alienum 27. l. pro socio 38. pro socio. P. Illud et potest esse conueniens boni viri arbitrio, vt non vtique ex aequo partibus socii simus, si alter plus operae, indultae gratiae, pecuniae in societatem collaturus est, l. i. quid enim 81. §. pro socio. 26. Concurrere possunt cum hac actione & aliae aliquando, ex eo quod pactum, factumue est, vt praescriptis verbis, leg. si margaritam 54. pro socio. actio facti l. rei communis 45. cum 1. §. pro socio. P. legis Aquiliae, l. sed et si 47. cum 2. §. eod. si plarium hac Fania, l. merito 51. eod. est hac actio pro socio rei quoque persecutoria, 27. l. sed a ratione 50. eod. Condemnatio potest hic fieri inter socios, siue vniuersorum bonorum sint, siue alicuius tantum rei, in id quod facere possunt, id est, omni re deducto alio, quodve dolo malo fecerint quominus possint propter fateritatis specie, quae versatur in societate, l. verum 64. in prin. Et §. id quod socius pro socio. P. Hocq; beneficium datur fideiussori, defensori socii, non autem heredi, b. s. neque patri, aut domino, iussu quorum societas contracta sit, cum filio aut seuo d. l. verum. §. sed si fideiussor, Et l. si pro socio. P. sed ita demum privilegio socius vtetur, si se socii iussu se fateatur, non aliter, l. si vnus 68. §. fin. pro socio. P.

De Mandato & Procuratore. Cap. 5.

Institu. Lib. 3. tit. 27. P. 17. tit. 1. C. 4. tit. 35. Lib. 3. P. tit. 5. Lib. 2. C. tit. 15. Lib. 1. Decret. tit. 38. Lib. 1. Sex. tit. 19. Lib. 1. Clemen. tit. 11.

- 1 Mandati diuisio, in coactum & spontaneum.
- 2 Mandati & iussus distinctio.
- 3 Mandatum vt contractus quid.
- 4 Mandatum gratuitum sit pro pio.
- 5 Improprie mercenarium.
- 6 Mandatorum tot species, quot res mandat, vt ad lites, negotia, beneficia, &c.
- 7 Mandati diuisio ex conceptione, generale, speciale, cum libera potestate.

Procuratorum distinctio, ex distinctione mandatorum, eod. Tuuli de procuratoribus, & mandati differentia, eod.

- 8 Procurator cum libera, totorum bonorum, & specialis quis, & potestas.
- 9 Procurator ad lites de mandato fidem facere debet.
- 10 Syndicus quis dicatur, & quomodo differat a procuratore, Aitor quis, eod. Procurator quis, eod. Oeconomus quis, eod.
- 11 Mandati materia, & res.
11. 12. Mandatum sit de futuro, & re honesta.
- 12 Meretrici dans vel pro ea fideiubens alterius mandato, non habet mandantem obligatum.
- 13 Euitio in delictis locum non habet, etiamsi mandato alterius delinquant.
- 14 Famulos delinquentes iussus domini non excusat.
- 15 Mandatum quibus & a quibus fieri potest.
- 16 Mandati forma diligenter seruanda & sequenda, etiamsi vilior alia procuratori videatur.
- 17 Negotiorum gestorum actio affinis mandato.
- 18 Mandatum expresse & tacite fit, quomodo.
- 19 Mandati tenetur qui mandatum suscepit non aliter.
- 20 Mandatum quando renouari non possit a mandante.
- 21 Mandatum quomodo morte mandantis, vel procuratoris renouetur.
- 22 Procuratoris renouandi iusta causa.
- 23 Mandati actiones, directa, contraria, utilis, Et pro quibus, & quibus dantur, eod.
- 24 Procurator pro quibus tenetur actione mandati domino.
- 25 Procurator non tenetur de casu fortuito, nisi se ad illum obliget.
- 26 Procurator ex dolo condemnatus infamis est, & num. 27.
- 28 Procurator actione contraria mandati pro quibus dominum conueniat.
- 29 Procuratoris impensa quomodo sunt taxanda.
- 30 Procurator conuenit dominum, vt eum in idem non prestat.
- 31 Procuratoris damna, & agriudicis impensas, an restituere teneatur mandans.
- 32 Salarium procurator quando, & quale petere possit.
- 33 Mandati utilis actio cui datur, & pro quibus.
- 34 Mandati finis, & cuius gratia fieri possit.
- 35 Mandati ratio cur actionem producat.

Mandatum est aliud cui coactio inest, quod pro iussu a superiore factum sumitur, cui parere necesse est l. non videntur, 128. §. qui iussu, Et l. velle 4. de reg. iur. ca. quod quis, eod. tit. in Sex. aliud spontaneum, quod a volente tantum suscipitur ex conuentione, de quo omissio priore, instituta tractatio. Alia species contractuum, qui consensu sunt mandatum est, l. i. mand. P. quo & operam nostram alitis, vt in societate, accommodamus: Longeque est aliud mandatum, aliud iussus, ex quo specialis prodita actio, l. i. quod iussu, P. Mandatum est contractus nominatus, l. i. in iussu, de par. iur. gentium, bonae fidei, quo alter alteri negotium alterius gerendum committit: alter autem consentiens suscipit, qui procurator dicitur, a cura suscepta ex mandato domini l. de procur. lib. 3. P. Hoc mandatum, proprie est quod gratis suscipitur. Nam mandatum nisi gratuitum nullum est: non originem ex officio atque amicitia trahit contrarium potest officio merces: & interueniente pecunia, res ad locationem & conductionem potius respicit, l. i. §. si manda. P. §. fin. eod. tit. ap. Iustin. Aliud est improprie mandatum dicitur, quod est mercenarium, dum salarium vel debetur, vel promittitur, vbi iudice taxatur procuratori, l. si remunerandi, 6. l. salarium 7. mand. P. l. i. eo. tit. C. Alia mandati distinctio fertur a fine, in l. 2. mand. P. §. 1. eod. ap. Iustin. de qua, Deo fauente, mox. Errursum est tot mandatorum constitui possunt distinctiones, seu diuisiones, quot sunt negotiorum diuinitates, vt ad lites, ad negotia, ad conferenda beneficia, ca. mandatum, de rescri. 1. apud Gregorium summi pontificis. Et c. Et iteum alia ratione mandati conceptionis mandati: mandatum aliud generale, aliud speciale, aliud cum libera potestate. Hinc & procuratores veluti relationem facientes ad mandatum, distincti, vt ad lites, quibus mandatur lites persecutio, seu defensio ad negotia ad maiistranda, de quibus potissimum agitur in titulo mandati,